

Številka: 40-349/2020

Datum: 14. 8. 2020

Ministrstvo za infrastrukturo, kabinet ministra

Langusova ulica 4

1535 Ljubljana

gp.mzi@gov.si

Zadeva: Pismo predsedniku vlade v zvezi s projektom Drugi tir Divača–Koper – odgovor na očitke Koalicije civilne družbe za prenovo - SINTEZA

Dne 7. 8. 2020 smo prejeli v vednost dopis »Pismo predsedniku vlade v zvezi s projektom 2TDK«, ki ga je pripravila SINTEZA – Koalicija civilne družbe za prenovo, priloga tega dopisa je tudi dopis ministru za infrastrukturo z dne 13. 7. 2020 (v nadaljevanju: dopis).

V dopisu je navedenih več očitkov družbi 2TDK, na katera podajamo naslednja pojasnila:

K tč. 1 in 2

- **Navedba, da investicijski program ni ustrezen in očitki, da je stroškovni del prenapihnen za 20 do 30 %, je neresnična.**

Veljavni investicijski program je bil na skupščini (Vlada RS) potrjen 24. januarja 2019. Izdelan je bil skladno z določbami Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16) in Uredbo o metodologiji priprave in obravnave investicijske dokumentacije na področju državnih cest in javne železniške infrastrukture (Uradni list RS, št. 5/17) (v nadaljevanju: Uredba) ob upoštevanju zahtev priročnika Evropske komisije za izdelavo analize stroškov in koristi. Izdelala ga je družba Deloitte svetovanje d.o.o., pri čemer so bili v proces priprave (v smislu zagotavljanja vhodnih podatkov), usklajevanja in potrjevanja, ki je trajal skoraj eno leto, **vkjučeni številni relevantni deležniki s svojimi strokovnimi službami, tj. predstavniki družbe 2TDK, projektanti, Luka Koper, DRI, Prometni inštitut, DRSI, DARS, MZI, MF in drugi.**

Družba Deloitte svetovanje d.o.o. je v pripravo (predvsem razvoj matematičnih modelov za analizo stroškov in koristi) vključila mednarodne strokovnjake iz lastne mreže. Investicijske stroške je ocenila družba Mott MacDonald, neodvisna družba za globalni inženiring, upravljanje in razvoj, ki je v okviru projekta sodelovala kot svetovalec za tehnična dela. Družba zaposluje več kot 16.000 strokovnjakov in deluje v več kot 150 državah sveta. Pri tem ni nepomembno, da je družba Mott MacDonald le v manjšem delu dopolnila ocenjeno vrednost projekta, ki jo je pred tem podal tudi projektant. Ocenjeni investicijski stroški, zapisani v Investicijskem programu, odražajo realne stalne cene v evropskem

prostoru v času priprave Investicijskega programa in imajo podlago v predhodnih raziskavah trga in podobnih projektov.

V zadnjem letu je družba 2TDK iskala številne tehnične rešitve za racionalizacijo stroškov projekta in identificirala in nato tudi izvedla številne zahtevne aktivnosti za realizacijo 111,2 mio EUR prihrankov na projektu, s čimer smo zmanjšali vrednost projekta za skoraj 10 odstotkov, kar je brez primerjave pri vodenju velikih projektov v Sloveniji v zadnjih desetletjih. Za pridobitev vseh ustreznih soglasij (tudi okoljskih) je družba potrebovala več kot eno leto, saj gre za zahtevne postopke, ki so zahtevali intenzivno vključevanje številnih deležnikov. Ko smo se začeli ukvarjati z morebitnimi prihranki, je bila strokovna javnost bolj ali manj na stališču, da je večina predvidenih racionalizacij neizvedljiva.

Vse navedeno dokazuje, da je bil veljavni investicijski program izdelan z vso strokovno skrbnostjo, v okviru podatkov, ki so bili na razpolago v tistem obdobju in v obsegu, kot je to dopuščala zakonska podlaga¹, tj. brez morebitne dvotirnosti. Pojasnujemo še, da je navedba glede omejitve odgovornosti mednarodno uveljavljena poslovna praksa in ne more, kot trdi g. Pintar, predstavljati opozorila o neustreznosti dokumenta. Po vsem vložnem trudu trditi, da je bil projekt prenapihnen, je najmanj nemoralno, vsekakor pa je neresnična navedba, da gre za 20 do 30% precenjenost stroškov.

Nenazadnje je PSCN, katerega član je tudi g. Pintar, podal mnenje glede Investicijskega programa že v januarju 2019. Z vsebino mnenja se je seznanila Vlada RS in s sklepom št. 47607-4/2019/8 z dne 9. 5. 2019 podala svoje stališče k mnenju PSCN. V stališču je Vlada RS podala odgovore na vse pomisleke članov PSCN. Iz stališča Vlade je mogoče razumeti, da je investicijski program pripravljen korektno.

Z vodenjem projekt Drugi tir, kot je opisano zgoraj, postaja projekt nasprotje projekta TEŠ 6, s katerim projekt primerja g. Pintar. Tudi razlogov za revizijo Investicijskega programa zaradi vsega navedenega ne vidimo. **Družba si bo tudi v prihodnje ves čas prizadevala iskati optimizacije tako stroškov kot časovnice izvedbe projekta, stanje na trgu, na katerega pa pomembno vpliva tudi kriza zaradi COVID-19 in višina ponudb za glavna gradbena dela, pa bosta glavni element dejanske končne vrednosti projekta. Skladno z določbami Uredbe bo, ko bo to primerno, izdelala novelacijo Investicijskega programa, kar je podrobneje opisano v naslednji alineji.**

- **Navedba, da »družba 2TDK s »hišnimi odločitvami« popravljaja posamezne točke, je neresnična.**

V fazi izvedbe projekta je skladno z določbami Uredbe investitor dolžan najmanj enkrat letno, najkasneje ob zaključku leta v poslovnem poročilu, pa tudi če se predvideva, da bodo **odmiki od investicijskih stroškov večji od 20 odstotkov ocenjene vrednosti projekta ali pa časovni načrt izvedbe podaljšan za več kot eno leto**, pripraviti **poročilo o izvajanju investicijskega projekta** (sprotno vrednotenje) ter, **kadar se izkaže za potrebno, tudi novelacijo Investicijskega programa.** Tudi Uredba o koncesiji za gradnjo in gospodarjenje z drugim tirom železniške proge Divača Koper (Ur. l. RS št. 22/2019) v 3. odstavku 10. člena določa, da mora koncesionar pri pripravi Letnega načrta izhajati iz obstoječega investicijskega programa za investicijo v drugi tir ter vsebinsko in postopkovno pojasniti morebitna odstopanja od njega. Če stroški gradnje presežejo višino iz investicijskega programa, mora koncesionar nemudoma predlagati spremembo investicijskega programa.

Poročilo o izvajanju je bilo pripravljeno in obravnavano na seji nadzornega sveta v juliju 2020. Poročilo ne zaznava odmikov, kot jih za primer novelacije Investicijskega programa predvidevajo veljavni

¹ Zakon o izgradnji, upravljanju in gospodarjenju z drugim tirom železniške proge Divača–Koper (Uradni list RS, št. 51/18),

predpisi. **Ne glede na navedeno bo družba 2TDK v tretjem in četrtem kvartalu 2020 pripravila novelacijo Investicijskega programa,** ki bo izdelana skladno z vsemi relevantnimi strokovnimi podlagami in bo upoštevala vse spremembe, ki so nastale pri realizaciji projekta (prihranki, realne vrednosti pogodb, sklenjenih na podlagi postopkov JN, predvsem pogodbe za glavna gradbena dela in posledično spremembe na strani virov projekta, spremembe v prometnem modelu, zasičenost proge z julijem 2018, dinamika izvedbe projekta, manjše metodološke korekcije analize stroškov in koristi in podobno). Novelacija bo usklajena tudi s strokovnimi službami ministrstva in po potrditvi na nadzornem svetu družbe in obravnavah na drugih nadzorih organih družbe (PFS in PSCN) posredovana v potrditev skupščini predvidoma v prvem kvartalu 2021.

K tč. 3

- **Navedba, da je za projekt angažiranih 3 milijarde evrov, je zavajajoča.**

Del sredstev (taksa na pretovor in pribitek na cestnino) se zbira v proračunu in morebitni presežki po plačilu za dosegljivost ostajajo v proračunu. Projekt prav tako predvideva zmanjšanje kapitala in izplačilo dobička, kar bo predstavljajo prilive, iz katerih se polni proračun. Prilivi v proračun so podrobneje predstavljeni v Investicijskem programu na strani 286 in 287. Vse to smo g. Pintarju in drugim članom PSCN tudi predstavili v posebej za člane PSCN organiziranih predavanjih.

K tč. 4

- **Navedba, da bi lahko ta sredstva namenili zagotovitvi polne dvotirnosti in navedba glede ločenega računa za izkazovanje pritoka sredstev v proračun za 2TDK ni relevantna.**

Do omenjenih navedb se težko opredelimo, ker področje ni v prisotnosti 2TDK.

K tč. 5 in 6

- **Navedbe glede netransparentnosti in negospodarnosti pri vodenju projekta je neresnična.**

Projektnemu svetu za civilni nadzor (v nadaljevanju: PSCN) smo v družbi 2TDK vedno nudili na vpogled vso dokumentacijo, ki ni bila označeno s stopnjo tajnosti oziroma varovanja poslovnih skrivnosti. Med majem 2018 in julijem 2020 smo na 19 rednih in 4 izrednih sejah odgovorili na več 100 vprašanj. Organizirali smo ogled aktivnosti za člane PSCN na terenu in za njih pripravili posebna predavanja o vsebini investicijskega programa. S predstavniki PSCN so bila organizirana tudi individualna srečanja. Na vsa tri njihova poročila smo pripravili odzivna poročila.

Pri tem je potrebno še izpostaviti, da je v zvezi z možnostjo dostopa članov PSCN do dokumentacije družbe Služba Vlade RS za zakonodajo dne 30. 6. 2020 pripravilo posebno mnenje. Iz mnenja in predvsem določbe 3. odstavka 3. člena Sklepa o ustanovitvi PSCN izhaja, da morajo člani sveta in druge osebe, ki sodelujejo pri delu sveta, v skladu z ZDIJZ varovati tajnost podatkov. Navedeno posebej izpostavljamo, saj je pismo Predsedniku Vlade RS, Ministru za infrastrukturo ter Predsedniku in članom Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor za društvo Sinteza KCD pisal Emil Milan Pintar, sicer član PSCN. G. Pintar glede na vsebino pisma podatke, ki jih dobiva na sejah PSCN, uporablja najmanj tudi za potrebe Sinteze, s čimer se postavlja tudi vprašanje ali član PSCN dejansko varuje tajnost podatkov skladno z veljavnimi predpisi.

Ne glede na navedeno pa 2TDK pri vodenju projekta Drugi tir dosledno upošteva načelo transparentnosti, saj ves čas spoštuje zakonske pogoje za posredovanje informacij vsej zainteresirani javnosti, torej tudi PSCN. Navedeno potrjuje dejstvo, da so bili zaposleni na 2TDK članom PSCN ves čas na razpolago za podajo izčrpnih, celovitih in kompetentnih strokovnih pojasnil na vsa relevantna vprašanja, na katera člani PSCN na sejah PSCN niso imeli bistvenih pripomb.

2TDK o dogajanjih na projektu tedensko obvešča koncesionarja, prav tako prejema koncesionar tedensko poročila o izvedbi gradbenih del. Hkrati so v kontekstu črpanja nepovratnih sredstev strokovne službe MZI seznanjene z vso dokumentacijo projekta, ki predstavlja podlago za črpanje sredstev. Na spletni strani družbe so javno objavljeni v angleščini in slovenščini vsi pomembnejši dokumenti družbe, hkrati pa se redno objavljajo tudi vse pomembne informacije o projektu. Družba poroča redno poročila tudi Projektno finančnemu svetu in seveda nadzornim organom družbe.

Zato ostro zavračamo pavšalne očitke v pismu o tem, da projekt ni voden transparentno oziroma, da bi lahko »postal predmet zlorabe, odtujevanja javnih sredstev in negospodarnega vodenja«. G. Pintar piše, da je bil projekt »doslej evidentno slabo voden in upravljan. Nelegitimno mešanje interesov dela stroke in politike v njem pa ga je potiskalo na sam rob velikih korupcijskih tveganj.« Tudi tovrstne očitke ostro zavračamo, saj smo v družbi 2TDK od prevzema investitorstva konec leta 2018 in s pričetkom dela nove uprave družbe januarja 2019 zgradili uspešno družbo, ki je dosegla cilje na vseh področjih, ki jih v okviru projekta pokrivamo, tako pri izjemno zahtevnem pridobivanju evropskih in drugih sredstev, kot pri vodenju projekta s pripravo več razpisov, tudi za glavna gradbena dela, in tudi pri sami organizaciji dela v družbi.

To dokazujejo tudi izsledki številnih revizij in kontrol, ki so bile v družbi opravljene v zadnjih dveh letih. Obsežno notranjo revizijo je v vseh sektorjih družbe v letu 2019 izvajala družba Ernst&Young. V letu 2020 bo notranjo revizijo izvedla družba KPMG. Družba BDO je kot zunanji revizor revidirala naše računovodske izkaze in v ločeni reviziji izdelala revizijsko poročilo glede zahtevkov za povračilo sredstev iz naslova CEF2016. Nobena od teh revizij ni zaznala pomembnih kritičnih tveganj pri vodenju projekta. Družba KPMG je v leto 2020 revidirala sklenjene anekse družbe v letih 2019 in 2020 in ugotovila, da so bili vsi aneksi dopustni in upravičeni.

Tudi MZI večkrat letno na podlagi Sporazuma o izvajanju nadzora kontrolira vso dokumentacijo, ki je podlaga za črpanje nepovratnih sredstev. Prav tako v tem kontekstu Služba za javna naročila MZI pred objavo javnega naročila le-tega pregleda in poda soglasje ali mnenje. Vsa dokumentacija je obravnavana tudi na komisijah nadzornega sveta in nato na nadzornem svetu.

Na večino očitkov v tokratnem pismu smo v družbi 2TDK odgovorili že v Odzivnem poročilu 2TDK na Tretje poročilo PSCN (št. dopisa 40/77-2020 z dne 10. 3. 2020), katerega je vsebinsko pripravil g. Pintar. Pri g. Pintarju kot nekdanjemu generalnemu tajniku avtoprevozniške zbornice, v delu, kjer izraža skrb glede višine pobranih cestnin, zaznavamo potencialni konflikt interesov, saj koristi avtoprevoznikov postavlja pred koristi drugega tira. Na neupravičeno obravnavo nekaterih odgovorov in tematik, vezanih na projekt Drugi tir, na sejah drugih organizacij civilne družbe, kot je na primer Koalicija civilne družbe za prenovo SINTEZA-KCD, smo ministrstvo opozorili tudi v dopisu o sodelovanju 2TDK s PSCN (št. dopisa 40-141/2020 z dne 16. 4. 2020).

Pripravili:

Martin Tomažin

Samostojni strokovni sodelavec
za področje odnosov z javnostmi in marketing

mag. Nina Kolenc

Izvršna direktorica finančnega sektorja

Mitja Breznik

Izvršni direktor pravnega sektorja

mag. Dušan Zorko
generalni direktor

2TDK

Marko Brezigar
direktor

2TDK, Družba za razvoj projekta, d.o.o.

Priloge:

- kot v tekstu

Posredovati elektronsko na:

- gp.mzi@gov.si, Ministrstvo za infrastrukturo, kabinet ministra, Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

V vednost elektronsko na:

- koalicija@t-2.net, SINTEZA – Koalicija civilne družbe za prenovu
- jadran.bajec@siol.net, Jadran Bajec, predsednik Projektnega sveta za civilni nadzor nad izgradnjo drugega tira (PSCN)
- Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor

Vložiti:

- arhiv 2TDK

